

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury

Zamiar połączenia samorządowych instytucji kultury: Powiatowej Biblioteki Publicznej w Opolu Lubelskim oraz Muzeum Regionalnego w Kluczkowicach podyktowany jest dążeniem do efektywniejszego wykorzystania zasobów kadrowych i finansowych ww. jednostek.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Opolu Lubelskim jest samorządową instytucją kultury, dla której organizatorem jest Powiat Opolski. Służy ona rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelnicych oraz informacyjnych mieszkańców powiatu, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury. Biblioteka dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej i systemu informacyjnego na terenie powiatu. Siedziba Biblioteki mieści się w Opolu Lubelskim przy ul. Stary Rynek 46.

Muzeum Regionalne w Kluczkowicach to również samorządowa instytucja kultury, dla której organizatorem jest Powiat Opolski. Celem działalności Muzeum jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów. Muzeum zlokalizowane jest obecnie w pięciu pomieszczeniach zabytkowego Pałacu Kleniewskich w Kluczkowicach.

Możliwość połączenia instytucji kultury prowadzonych przez Powiat Opolski dopuszczają obowiązujące powszechnie akty prawne. Zgodnie z art. 12 pkt 8 lit. i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach tworzenia, przekształcania i likwidacji jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.), organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach, lub podziału instytucji kultury. Połączenie instytucji kultury, w myśl art. 19 ust. 1 ww. ustawy, polega na utworzeniu jednej instytucji, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu.

Regulacje dotyczące połączenia instytucji kultury prowadzonej w formie biblioteki zawiera ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 574 z późn. zm.), która przewiduje w art. 13 ust. 1, że organizator może dokonać połączenia, podziału lub likwidacji biblioteki. Łączenie instytucji kultury prowadzonej w formie muzeum regulują przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 720 z późn. zm.), zgodnie z którymi muzeum może być łączone z innymi instytucjami kultury działającymi na podstawie przepisów o organizowaniu działalności kulturalnej, jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań (art. 5a ust. 1).

Zamiar połączenia Powiatowej Biblioteki Publicznej w Opolu Lubelskim z Muzeum Regionalnym w Kluczkowicach ma związek z niewielką liczbą pracowników zatrudnionych w tych instytucjach, co niekorzystnie przekłada się na funkcjonowanie obydwu jednostek. Muzeum Regionalne zatrudnia obecnie 3 osoby w łącznym wymiarze 2 etatów (w tym 1 etat dyrektora i 0,5 etatu głównego księgowego), w Bibliotece Powiatowej pracuje natomiast 4 pracowników

w łącznym wymiarze 3,5 etatów (w tym analogicznie 1 etat dyrektora i 0,5 etatu głównego księgowego).

Powyższa struktura organizacyjna sprawia, że potencjał osobowy pracowników zatrudnionych w obydwu instytucjach, w dużej mierze przeznaczony jest na realizację zadań związanych z samym utrzymaniem tych podmiotów jako odrębnych jednostek organizacyjnych. Każda z instytucji m.in. sporządza własne plany działalności oraz sprawozdania merytoryczne i finansowe, prowadzi odrębną księgowość, we własnym zakresie określa zasady prowadzenia kontroli zarządczej oraz ochrony danych osobowych. Dublowanie się czynności zarządczych niekorzystnie przekłada się tym samym na ilość czasu, jaka może być przeznaczona na realizację zadań statutowych jednostek.

Ponadto ograniczone zasoby osobowe obydwu instytucji nie pozwalają na realizację przez te jednostki wydarzeń kulturalnych o szerszej skali, do których przygotowania niezbędną byłaby liczniejsza obsada kadrowa. Stanowi to ograniczenie w rozwijaniu działalności statutowej zarówno Biblioteki Powiatowej, jak i Muzeum Regionalnego. Jedna instytucja zatrudniająca większą liczbę pracowników mogłaby efektywniej gospodarować posiadanym zasobem osobowym w celu organizacji różnorodnych, bardziej atrakcyjnych dla odbiorców, przedsięwzięć kulturalnych.

Dodatkowo, połączenie jednostek ułatwiłoby także realizację zadań promocyjnych oraz umożliwiłoby skuteczniejsze upowszechnianie informacji o prowadzonej działalności. Większej instytucji, dysponującej liczniejszą kadrą, łatwiej byłoby również aplikować o środki zewnętrzne. Czas przeznaczony na składanie wniosków o dofinansowanie zazwyczaj jest ograniczony, zatem możliwość podziału zadań między pracownikami ma istotne znaczenie.

Niewielka liczba pracowników zatrudnionych obecnie w Muzeum Regionalnym niekorzystnie przekłada się ponadto na czas udostępniania wystawianych zbiorów. Aktualnie instytucja otwarta jest dla zwiedzających w dni robocze w godzinach 8:00 – 15:00 oraz w niedziele w miesiącach lipiec – sierpień w godzinach 13:00 – 19:00. Słabo dostosowane do potrzeb odbiorców godziny otwarcia, skutkują niewielką liczbą zwiedzających. W 2018 r. sprzedano jedynie 267 biletów dla turystów indywidualnych. Większy potencjał kadrowy jednostki pozwoliłby w sposób bardziej optymalny dostosować godziny udostępniania wystaw do potrzeb i oczekiwań zwiedzających.

Połączenie jednostek pozwoliłoby również wygospodarować oszczędności związane z zawieraniem umów z podmiotami zewnętrznymi. Umowy te dotyczą m.in. obsługi informatycznej, świadczenia usług telekomunikacyjnych (telefon, Internet) oraz obsługi w zakresie ochrony danych osobowych. Obecnie każda z jednostek zawiera ww. umowy we własnym zakresie, co generuje niepotrzebne koszty i wiąże się ze zbędnym nakładem pracy.

Akcentowanym od kilku lat problemem Biblioteki Powiatowej jest ponadto brak możliwości pozyskania większego lokalu. Połączenie obydwu instytucji umożliwi wykorzystywanie na niektóre wydarzenia pomieszczeń, którymi dysponuje obecnie Muzeum Regionalne w Kluczkowicach.

Należy ponadto wskazać, iż wiele zadań realizowanych obecnie przez Bibliotekę Powiatową oraz Muzeum Regionalne ma zbliżony charakter, pokrywają się one i uzupełniają. Zgodnie z zapisami zawartymi w statutach i regulaminach organizacyjnych tych instytucji, obydwie jednostki prowadzą działania kulturalne, edukacyjne i wydawnicze.

Do zadań Biblioteki należy w szczególności:

- przygotowywanie wystaw, wydawnictw tematycznych i informatorów,
- przygotowywanie i organizowanie powiatowych form kulturalno-oświatowych w powiecie (impres, wystaw, konkursów, spotkań autorskich i wernisaży itp.),

- współpraca z innymi bibliotekami, instytucjami samorządowymi, organizacjami i stowarzyszeniami w organizacji różnych form kulturalnych,
- gromadzenie materiałów dokumentujących ważniejsze wydarzenia kulturalne w powiecie i gminach,
- gromadzenie i dokumentowanie informacji dotyczących kultury w powiecie, tworzenie bazy „Kultura Powiatu” zawierającej dane o twórczości ludowej, ginących zawodach, zespołach, kapelach, chórach, animatorach kultury i cyklicznych imprezach kulturalnych.

Muzeum Regionalne prowadzi natomiast m.in. następujące rodzaje działalności:

- działalność edukacyjną i wychowanie przez sztukę, w tym współpracę ze szkołami i placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami kultury oraz innymi instytucjami kultury,
- działalność wydawniczą: publikowanie katalogów, przewodników a także wydawnictw popularno-naukowych z zakresu swojej działalności.

Instytucje te dotychczas wielokrotnie współpracowały ze sobą przy realizacji różnorodnych przedsięwzięć. Ich połączenie pozwoliłoby w sposób bardziej efektywny i skoordynowany realizować ww. zadania, a w szczególności zwiększyć skalę działalności edukacyjnej i wydawniczej.

Połączenie instytucji kultury: Powiatowej Biblioteki Publicznej w Opolu Lubelskim oraz Muzeum Regionalnego w Kluczkowicach w jedną instytucję: Powiatowe Centrum Kultury w Opolu Lubelskim nie będzie powodować uszczerbku w dotychczasowej działalności ww. podmiotów. Zostaną zachowane wymagania organizacyjne określone w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach i w ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, w powiązaniu z ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

W celu prawidłowego przeprowadzenia procesu połączenia instytucji kultury organizator jest zobowiązany podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji na 3 miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu lub podziale instytucji kultury (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej). Szczególne uregulowanie w tym zakresie zawiera jednak art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, zgodnie z którym informacja o zamiarze połączenia, podziału lub likwidacji biblioteki powinna być podana do publicznej wiadomości na 6 miesięcy przed dniem wydania ww. aktu. Z przytoczonych wyżej przepisów wynika zatem, że zamiar połączenia Powiatowej Biblioteki Publicznej w Opolu Lubelskim oraz Muzeum Regionalnego w Kluczkowicach powinien zostać podany do publicznej wiadomości wraz z uzasadnieniem na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o połączeniu ww. instytucji.

Dalsza procedura połączenia Powiatowej Biblioteki Publicznej w Opolu Lubelskim i Muzeum Regionalnego w Kluczkowicach wymaga wystąpienia o opinię do Krajowej Rady Bibliotecznej, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie oraz Rady do Spraw Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej. Po uzyskaniu ww. opinii niezbędne jest również wydanie zgody przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przewiduje, że połączenie instytucji kultury następuje w drodze aktu wydanego przez organizatora. Statut nowej instytucji kultury powstałej w wyniku połączenia nadaje organizator. Z dniem wpisu do rejestru nowo utworzonej instytucji kultury organizator wykreśla z rejestru instytucje, które uległy połączeniu.